Poštnina plačana v gotovini

gorenjski GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA KRANJ

Leto III. Št. 22 | Kranj, 1. junij 1950 | Cena din 2·—

OTROCI, naš ponos in naša bodočnost

SKRBETI MORAMO, DA USTVARIMO OTROKOM, KI BODO JUTRI ZAVEDNI DRŽAVLJANI NAŠE DRŽAVE, VSE POGOJE ZA DOBRO IN PRAVILNO VZGOJO, DA BODO ZDRAVI IN DOBRO VZGOJENI DRŽAVLJANI SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE.

Tito.

OKRAJNA ZADRUŽNA KONFERENCA

Kranj, 25. maja. — Danes je bila v Kranju konferenca predsednikov in vodilnih članov KDZ. Tov. Svoljšak je v uvodnem govoru poudaril namen konference, ki naj kritično pregleda delo vseh zadrug, sprejme sklepe izboljšanja dela vseh KDZ, ki so v zadnjem času prav v organizaciji zaradi nebudnosti zadružnih uprav zelo popustile. Pogovorili so se o tekočih nalogah KDZ. Poverjenik za odkup pa je poročal, kako so v zadnjem času zadruge izpolnjevale svoje obveznosti. Najbolje oddajajo mleko zadružniki „24. decembra" v Poljanah, kjer oddajo mesečno na eno kravo 139 l mleka, v Kokrici samo 73, še slabše pa v KDZ „Reka" v Brnikih, kjer na eno kravo oddajo le 29 litrov mleka mesečno. Najslabše stanje je trenotno v KDZ „Prešeren" v Godešiču, kjer so opustili zadružne hleve, za kar je kriva uprava tamkajšnje KDZ. V tej zadrugi še doslej niso uvedli brigadni sistem dela in zato tudi ni nobenih vidnih uspehov.

V obširni diskusiji so vodilni zadružniki KDZ iznašali razne pomanjkljivosti in težave ter predlagali ukrepe za zboljšanje dela v zadrugah. V KDZ „3. avgust" Žiri bodo opravili z vsemi nergači ki zavirajo delo. Prav tako bodo storili tudi v največji KDZ „Sorško polje" Žabnica, kjer so prišli na sled podtalnim hujskačem v zadrugi. Javno jih bodo razkrinkali, ker prav zaradi njih zadruga ni imela uspeha v medzadružnem tekmovanju. Zadružniki so po dolgem posvetovanju o vseh perečih vprašanjih zboljšanja dela in organizacijske utrditve samih zadrug sprejeli sklepe, ki jih bodo z vso odločnostjo uveljavljali v življenju.

Osmo redno zasedanje OLO v Kranju

V petek 26. maja je bilo osmo redno zasedanje Okrajnega ljudskega odbora Kranj, kateremu so poleg okrajno ljudskih odbornikov prisostvovali tudi podpredsednik Oblastnega odbora Ljubljanske oblasti tov. Kolar in ljudski poslanci LRS tovariši Krmelj Maks, Stegnar Andrej in Per Janez.

Zasedanje je otvoril tov. Urbanc in predlagal dnevni red, ki je bil v celoti sprejet.

Glavno poročilo je imel tajnik OLO tov. Babič, v katerem je podal najvažnejše probleme našega gospodarstva kakor so: setev, oddaja mleka, mesa, jajc, reje plemenske živine, realizacija planov, sečnja lesa in podobno, pri čemer je nakazal uspehe in nepravilnosti posameznih krajevnih ljudskih odborov.

Tovariš inž. Pipan je v diskusiji poudaril, kako važno je redno pregledovanje krompirišč proti koloradskemu hrošču, ker obstoja možnost, da smo ga s semenskim krompirjem zanesli tudi k nam. Omenil je še važnost saditve sončnic in povedal, da so bili vsi kmetje, ki v tem niso dosegli plana na to opozorjeni, da se to pravočasno izpolni. Naglasil je tudi, da se mora poživeti delo v kmetijskih zadrugah in se ponovno uvesti selekcija semen, kontrola molznosti, organiziranje živinorejskih razstav, da se tako razgiba delo živinorejskih zadrug. Opozoril je, da bi morali sadjarski odseki več delati na spomladanskem škropljenju sadnega drevja. Na krajevnih ljudskih odborih se morajo že sedaj pregledati plani kontrahaže, krmnih semen in organizirati tako, da bo plan 100% izpolnjen.

Živahna diskusija ostalih je prikazala življenjsko reševanje gospodarskih nalog, uspehe in napake, ki se delajo po posameznih krajevnih ljudskih odborih. Tako je tov. Šmid, ki je že 34 let gozdni delavec, poudaril, da morajo biti krajevni odborniki vse bolj gospodarski: stvari naj prikazujejo take kot so, tako bodo tudi lažje pridobili ljudi za frontne brigade. — Napori, katere vlagajo delavci po naših tovarnah, in ki kljub pomanjkanju surovin dosegajo in presegajo plane, delajo nadurno, nikakor niso isti kot so napori ljudi na kmetih, ki imajo mnogo več prostih dni in možnosti za dvig kmečke proizvodnje. O tem je govoril tov. Per Janez.

Izčrpno poročilo o poslovanju sodišča je podal predsednik okr. sodišča tov. Vrtovšek, a za prosveto tov. Bavdek Dušan, ki je obenem predlagal, da se ustanovi okrajna študijska knjižnica, ki bo imela osrednji pomen za celotno Gorenjsko področje. Odločba o tem je bila predlagana in izglasovana.

Za zaključek so bili sprejeti sklepi, katerih realizacija se bo pregledala na prihodnjem zasedanju.

Vrnitev frontne brigade, ki je z uspehom izpolnila plan poseka lesa

Tržič, 27. maja. — Danes popoldne so Tržičani z navdušenjem pričakali nad 100 frontovcev — brigade „Franca Ribnikarja-Lenarta", ki so se po 22-dnevnem delu v gozdovih na Puterhofu spet vrnili domov.

Brigado je toplo pozdravil in ji čestital k njenim uspehom tov. Černivec Štanko, zastopnik OF mesta Tržič, dalje tov. Zupan Milan, zastopnik krajevnega sindikalnega sveta, v imenu MK KPS tov. Urbanc Štefko in predsednik MLO tov. Ahačič Ignac. Ob tej priliki je bilo proglašenih 15 udarnikov-frontovcev, ki so pri delu presegli normo za 95%. Od vseh frontovcev so se ti izkazali najbolj požrtvovalne in zavestne in jih niso motile nobene zapreke. Niso se ustrašili nobenega dela in ne vremenskih neprilik. Včasih so delali na takih krajih, kjer se niso upali niti že izkušeni stari gozdni delavci. Niso se zbali posekati smreke tudi z 9 m^3 obsega. Razen teh je bilo 19 frontovcev pohvaljenih in nagrajenih s knjigami. V 22 dneh so izvršili 4.500 kubičnih metrov poseka lesa in svoj plan presegli za 2%.

Vsi frontovci so prišli kot delavci iz tovarn in raznih podjetij našega okraja. Povezava med njimi je bila najožja.

Razen v fizičnem so se prav pridno udejstvovali tudi v kulturnem življenju. Osnovali so politični študij, mladina pa je imela razen tega tudi svoje mladinske sestanke. Ustanovili so celo svojo folklorno skupino, ki pa se je pozneje radi številnih zaprek razbila. Z vso oskrbo so bili prav zadovoljni in ko se sedaj vračajo domov nazaj na svoja delovna mesta so ponosni, polni uspehov in prežeti z novim duhom, ki ga bodo ponesli med svoje tovariše-sodelavce. To je oni duh, ki bo vedno bolj preveval naše ljudstvo, da bo združeno z vsemi napori zmagovalo svoje naloge.

PROTESTIRAMO PROTI ZLOČINU ČEŠKOSLOVAŠKIH OBLASTEV ZARADI UMORA PREDSEDNIKA LJUDSKE FRONTE JUGOSLOVANOV V ČEŠKOSLOVAŠKI DIMITRIJA DIMITRIJEVIČA

Dobra lokalna industrija – skrb za dvig življenjskega standarda

V kranjskem okraju imamo 10 okrajnih proizvodnih podjetij, od katerih so tri tekstilne, eno kovinsko, tri lesne in eno kemične stroke, dvoje pa je združenih v eno podjetje za izdelovanje gradbenega materiala.

Izmed vseh podjetij lokalne industrije je najmlajša gradbena industrija, ki obstoja šel od leta 1948. Opekarne so še v izgradnji. V opekarnah Češnjevk imajo namen zidati novo krožno peč, ker sedanja kapaciteta kombinirane poljske peči ne zadostuje za proizvodnjo surove opeke, ki jo zmorejo opekarski stroji. Glavno pa je to, ker so vsled ogromnih zidav industrijskih objektov, stanovanjskih hiš in blokov potrebne ogromne količine opeke in jih naše gorenjske opekarne z obratom v Češnjevku in Stražišču z dosedanjimi napravami ne zmorejo. V obratu Češnjevk imajo za povečanje proizvodnje že pripravljen nov opekarski stroj z visoko zmogljivostjo, za katerega potrebujejo samo še elektromotor 60 KW in novo transformatorsko postajo s potrebno napeljavo, ki pa je deloma že dograjena. V opekarnah imajo posebne težave z delovno silo, zlasti v obratu Stražišče, kjer delajo po večini ženske in še to komaj 60% od potrebnega števila delavcev. Preteklo leto je obrat Češnjevek izpolnil planske naloge 104%, dočim je obrat Stražišče z razmeroma fizično slabo delovno silo in nezadost. številom dosegel 77% proizvodnega plana. Da je te odstotke dosegel ob izredno težkih delovnih pogojih in tehničnim pomanjkljivostim obrata, se imamo zahvaliti delovnemu kolektivu obrata, ki si je prostovoljno zadal obvezo in delal vso sezono po 10 ur dnevno, da je s tem pripomogel k večji proizvodnji. V minulem letu sta opekarni delali še kot okrajna opekarna Češnjevek in okrajna opekarna Stražišče, letos 1. maja pa sta bili združeni v skupno podjetje z dvema obratoma, ker se bodo tako zmanjšali režijski stroški, število uprav, uslužbencev in vsled enakih potreb podjetij lažje tehnično izpopolnjevali naprave sedanjih obtov. V obratu Stražišče bodo v letošnjem letu dogradili stanovanjsko poslopje, s čemer bodo pritegnili novo delovno silo v podjetje. Upravnik tov. Cerar Srečko se zelo trudi za izboljšanje in urejevanje podjetja in ga smatramo za enega naših najboljših upravnikov.

Težave so s podjetjem okrajne ključavničarske delavnice Kranj, ker ima zelo slabe prostore.

V teku je ureditev izselitve „Toplovoda" iz prostorov oz. zgradb, ki so last OLO-ja Kranj, nakar se bo v novih prostorih poleg planske proizvodnje rolet in štedilnikov uredila delavnica za remont okrajnih podjetij in delavnica za vodovodne instalacije.

Okrajna milarna Kranj je v letu 1949 visoko presegla plan svojih proizvodov in je tudi letos svoje letne planske naloge do maja izvršila z 219%, kljub temu, da ima izredne težave z nabavo industrijskih maščob za proizvodnjo mila in pralnega praška. Poleg dosedanje proizvodnje mila, pralnega in čistilnega praška, parket loščila in šampona pripravlja podjetje nov laboratorij in delavnice za kozmetična sredstva, kar bo naše delovno ljudstvo sigurno z veseljem pozdravilo, ker je na trgu veliko pomanjkanje istih. V novih delavnicah se bo pričelo z izdelavo potovalnega mila v tubah, brilantine, kasneje pa bodo uvedli še nove proizvode.

Najmočneje je v okraju Kranj zastopana tekstilna industrija, kar se odraža tudi pri podjetjih lokalnega pomena. Naši največji podjetji v tekstilni stroki in lokalni industriji okraja Kranj sploh sta Industrija bombažnih izdelkov in Industrija pletenin, rokavic in konfekcije, ki jih istočasno smatramo tudi kot naši najboljši podjetji. V borbi za prehodno zastavo naše lokalne industrije sta omenjeni podjetji vedno med prvimi. Trenutno smatramo kot najboljše podjetje Industrija pletenin, rokavic in konfekcije, katere kolektiv ima prehodno zastavo in prvo mesto za drugo polletje leta 1949. Še mesec dni in proglasili bomo novega prvaka naše lokalne industrije, kar pa ne bo lahka naloga, ker so se v tekmovanje resno zagrizla tudi naša manjša podjetja, ki bodo verjetno resni konkurenti našim dosedanjim prvakom, kar je posebno razveseljivo. Kolektiva omenjenih dveh podjetij sta poleg svojega dela za zvišanje proizvodnje, udejstvovanja pri udarniškem delu tudi izredno aktivna na kulturno prosvetnem polju, katerih pevska zbora uspešno tekmujeta na raznih prireditvah.

V bližnji bodočnosti bomo podjetje IBI znatno razširili in ga s tem tudi kompletirali, ker trenutno dela v dveh med seboj krajevno oddaljenih obratih.

Omeniti moramo še podjetje „Zimopreja" Stražišče, ki v bodočnosti mnogo obeta in ima zelo dobro tehnično opremo. Velika ovira proizvodnje podjetja je pomanjkanje surovin.

Med mestnimi oz. krajevnimi podjetji, ki so pod okrajnim operativnim vodstvom moramo imenovati tudi „Odejo" — Škofja Loka, ki ima s svojo proizvodnjo odej v lepo urejenih prostorih še lepo bodočnost.

Istotako je zelo agilen kolektiv pilarne Triglav v Tržiču, ki se trudi, da bo z lastnimi silami izgradil sodobno tovarno, za kar tudi sami pripravljajo razne pilarske stroje.

Nikakor pa ne moremo mimo zadruge kovinarjev „Niko" Železniki in sitarsko-žimarske zadruge Stražišče, ker sta zadolženi s planskimi proizvodnimi nalogami. „Niko" Železniki poleg proizvodnje pisarniških potrebščin pripravlja serijsko proizvodnjo preciznih šestil in študira izdelavo analitskih tehtnic za lekarniške in zdravstvene potrebe. Sitarska zadruga zopet navezuje stike z inozemstvom za njena svetovno znana sita. Vrednost tega artikla lakho povdarjamo s tem, da je Anglija prosila zadrugo za strokovnajake, ki naj bi uvedli v Angliji izdelavo sit.

Naj omenimo še, da se vsi delovni kolektivi naše lokalne industrije vstrajno trudijo za izgradnjo naše socialistične domovine. O teh prizadevanjih pričajo izpolnjeni letni plani, veliko število udarnikov pa tudi racionalizatorjev in novatorjev, posebno v IBI-ju in pilarni Triglav, ki so svojim podjetjem prihranili milijone na strojih in nadomestnih delih, ki bi jih bilo sicer treba uvoziti iz inozemstva.

C. T.

Ali si že poravnal naročnino za „Gorenjski glas"?

S prostovoljci - frontovci v brigadi na Jelovici

Kranj, 27. maja.

Ob 6. uri zjutraj odhod izpred mestnega odbora. Frontovci so bili kar točni. Tudi prvi kamion je odpeljal brez zamude, no z drugim bi tudi še nekako šlo, le s tretjim nismo nikamor prišli. Ob 7. uri smo šele odšli iz Kranja, se ustavili v Stražišču, čakali, potem je šlo do Železnikov gladko. Tam pa smo morali še tehtati in nakladati hrano, minilo je precej časa, rečeno nam je bilo, da je hrana že namestu, kako bo, ko pa so bili še kotli v dolini. Po dolgem času smo končno, ko bi vsaj par ur lahko že delali, prišli na mesto. Orodje, katerega nam je dala na razpolago gozdna uprava sploh še ni videlo brusa ali pile, sami smo ga morali vsaj za silo spiliti, ker so bile nekatere sekire bolj podobne žagam kot sekiram. Precej časa je minilo, da so nas razdelili na tri skupine in smo lahko odšli na določena mesta. Gozdna uprava je bila nekako nepripravljena ali pa se v položaju ni znašla.

Težave so bile tudi s hrano. V 8 urah bi skoro moralo biti že malo prigrizka, a ni bilo drugega ... vsak je dobil kos kruha, vode pa še ni bilo. Mislim, da je kosilo ob 6. uri zvečer vsem kar dobro teknilo. Drugi dan je bilo bolje, za zajtrk smo dobili polento in kavo. Ob 6. uri smo odšli na delo, ker smo bili s šoferji zgovorjeni, da nas pridejo ob 3. uri popoldan iskat. Prišli so seveda šele ob 5. uri, malo smo morali počakati. Takšna organizacija v vsakem pogledu ni hvale in posnemanja vredna in za drugič tudi ne priporočljiva.

Gozdne akcije se je udeležilo 122 frontovcev, med katerimi so bile 4 tovarišice. Izvršenih je bilo 1830 prostovoljnih ur, v katerih se je posekalo 271.87 m^3 lesa. Rezultat je razmeroma dober, če upoštevamo, da je bilo vsega skupaj le 5 žag, sekire pa so bile dobre le tiste, ki so jih frontovci prinesli s seboj. Pri delu so se pokazali povprečno vsi prav dobro, posamezni pa zaslužijo za svoje delo vse priznanje.

Iz vsega je razvidno, da organizacija akcije nikakor ni odgovarjala, in se mora isti v bodoče posvetiti več pažnje ter tudi določiti tovariše, ki bodo za to odgovarjali.

Novo tekmovanje v tovarni športnih čevljev v Žireh

Žiri, 27. maja. — V tovarni športnih čevljev v Žireh tekmujejo za večjo storilnost dela od 22. aprila naprej stalno po novem, tako imenovanem „šahovskem načinu" V mesecu aprilu je tovarni občutno primanjkovalo delovne sile, zato plan ni bil dosežen več kot 98%. Da bi to nadomestil, se celotni kolektiv trudi na ta način, da stalno tekmuje. Uvedli so nov tekmovalni sistem, ki jim je prinesel lepe uspehe. V mesecu maju bodo plan celo presegli. Sedaj ga dosegajo povprečno 116%. Ni pa namen tega kolektiva, da bi delal samo za dosego količinskega plana, temveč se še bolj bori, da so izdelki kvalitetni. Seveda pa pri tem večkrat trpi količina, kar pa je gospodarsko vsekakor mnogo smoternejše. V aprilu so na novo organizirali nekaj brigad tako, da sedaj med seboj tekmuje 38 proizvodnih brigad.

Razveseljivo je dejstvo, kar je tudi zasluga tekmovalnega sistema, da se vsak poedinec zaveda svojih dolžnosti. Tako je zelo padel % tako imenovanih opravičenih izostankov. Od prejšnjih 7% je sedaj le 4% bolnih. S tem se je produkcija zelo povišala. Pokazalo se je tudi, da delovne norme niso bile vse pravilno postavljene. Ugotovile so se napake, ki pa so bile v aprilu delno odpravljene tako, da sedaj pri posameznih fazah dela ni več tako velikih razlik. S tem se je zelo dvignila storilnost in to zlasti pri onih, ki preje norme niso dosegali.

Tudi danes, dasi je nedelja, je tekmovalo 191 delavcev v produkciji, v kapitalni izgradnji pa 30 delavcev in nameščencev pomožnih obratov. Kolektiv se trudi izpolniti dano obvezo in izvršiti polletni plan do 24. junija. Seveda, če bo hotel to doseči, bo moral še krepko prijeti za delo in žrtvovati še kako nedeljo. To pa jim ni težko, saj gre za čast celotnega kolektiva, da si obdrži zastavo, ki si jo je priboril ob izpolnitvi letnega plana. Z vztrajno voljo in zaupanjem v svoje sile in z vero v zmago našega boja za boljši jutrišnji dan bo kolektivu tovarne športnih čevljev v Žireh to nedvomno tudi uspelo.

Kako je s spomladansko setvijo

Pomladanska setev v kranjskem okraju je v glavnem zaključena, vendar podatki s katerimi razpolagamo niso zadovoljivi in nam ne prikazujejo stvarnosti. Privatni sektor je plan pomladanske setve izpolnil takole: jara žita 90%, krompir 85%, sončnice 120%, vmesne rastline 64% in krmske rastline 130%.

V zadružnem sektorju je bil plan pomladanske setve do 20. maja izpolnjen 90%, in sicer: v jarih žitih 100%, v industrijskih rastlinah 90%, v krompirju 90%, pri krmskih rastlinah pa 120%. Sejanje krompirja je bilo v večini zadrug doseženo 100%, od tega najslabše v KDZ „Sava" Voglje s 76% in KDZ „Uden boršt" Duplje 85%. Ti dve zadrugi sta plan krompirja v zadružnem sektorju zavrli.

V državnem sektorju je plan setve jarih žit izpolnjen 100%, tako pri krompirju, ni pa dosežen plan pri povrtninah.

Od izvedbe plana setve v celoti zavisi naš odkup, zato je dolžnost vseh, da se površine še posejejo in vsadijo posebno z oljnimi rastlinami in krompirjem.

Stanje kmetijstva v KLO Žiri še ni zadovoljivo

Kako zelo važen je plan setve in plan odkupa ni potrebno posebej poudarjati. Vsak delovni človek tako kmet, kot industrijski delavec mora imeti to vedno pred očmi. Iz podatkov o setvenem in odkupnem planu v KLO Žiri posnemamo najvažnejše točke, ki bistveno vplivajo na preskrbo. Krompir in živinoreja sta ena najvažnejših gospodarskih dejavnosti našega kmeta. Pri planiranju setve, posebno pa pri planiranju števila in oddaje živine pa je bilo žal storjenih mnogo napak, ki so privedle do tega, da plan ali ni izpolnjen ali pa, da je bila izpolnitev plana v škodo staležu živine. To vpliva tudi na plansko določeno oddajo mleka. Ena izmed največjih napak pa je bila ta, da so bili pašniki šteti med obdelovalno zemljišče na podlagi česar se je planiral tako stalež živine, kot oddaja in prirast živine. Z uvedbo točnega popisa na podlagi kartoteke gospodarstev se bo točno ugotovilo tudi stanje obdelovalne zemlje tako, da bodo bodoči plani mnogo bolj realni kot dosedanji. Za izvedbo take kartoteke se zelo trudi poverjenik za kmetijstvo pri KLO Žiri in je že do sedaj precej uspel.

Plan setve žitaric je bil v našem KLO-ju dosežen, dasi je to le stranska, zasilna nujnost v danih prilikah, kar pa v bodočnosti tukaj verjetno ne bo prišlo v poštev zaradi dvomljivih doprinosov. Krompir, ki je ena najvažnejših gospodarskih panog pa je bil posajen samo 60%. Mali posestniki „M" skupine so plan večinoma dosegli, ali ga malenkostno celo presegli, medtem ko ga večji posestniki ne dosegajo in celo daleč zaostajajo. Tudi KDZ pri saditvi krompirja ni dosegla plan. Pri tej je bil sicer prostovoljni plan mnogo previsoko postavljen, kljub temu pa ni to glavni vzrok, da plan ni bil dosežen. Med člani KDZ je namreč par takih, ki plan namenoma ovirajo in bo treba z njimi ostro obračunati. Tako so ti elementi na nekaterih parcelah trosili gnoj namenoma v taki množini, da ga je bilo preveč, na drugi strani pa ga je zmanjkalo za tista zemljišča, ki bi ga lahko še porabila za saditev krompirja. To so storili zato, ker čakajo, da jih bodo zaradi teh dejanj izključili iz KDZ in bo njim ostala lepo zagnojena zemlja.

Plan odkupa živine je KDZ za leto 1950. že presegla. Pri ostalih posestnikih odkupujejo sproti po potrebi. V splošnem bo plan odkupa živine dosežen le na škodo staleža živine. V letu 1949. je bil plan odkupa živine v KLO Žiri dosežen. Ker v domačem kraju vsled racionalizacije prehrane niso pobrali vsega mesa, so mnogo živine izvozili. Končni rezultat je bil padec staleža za 17.000 kg. Če bi se letošnji plan odkupa izvetel 100%, bi bil padec samo letos 30.000 kg. Skupaj z letom 1949 pa kar 47.000 kg. Vsemu temu je kriva nepravilna kategorizacija zemljišč in potom teh nepravilen plan vzreje živine. Vsekakor pa je potrebno, da se vsi tako kmetijski delavci, kot kmetje sami, industrijski in delavci raznih drugih podjetij ter tudi nameščenci zanimajo za to važno panogo našega gospodarstva, ker to je vir prehrane in opora vsega gospodarstva. Zato naj vsakdo, kmet delavec in nameščenec po svojih močeh, znanju in sposobnostih pomaga prebresti težave pri produkciji kmetijskih proizvodov. Le tako bomo mogli zagotoviti delovnemu ljudstvu redno preskrbo.

Začeli so s proizvodnjo šestil in odprli Dom igre in dela

Železniki, 26. maja. — V tem letu si je zadruga „Niko" v Železnikih zadala obvezo, da bo izdelala prvo serijo preciznih šestil. Ta naloga ni bila lahka in je terjala od naših mojstrov mnogo iznajdljivosti, kajti stroja za to izdelavo ni bilo od nikoder, pa so si pomagali s stroji, kakršne imajo.

Na rojstni dan maršala Tita je bil izdelan ta naš novi proizvod. Tovariši Šmid Matevž, Šmid Janko in Rodič Anton so upravi predložili šest kompletnih garnitur, ki obsegajo: normalno šestilo z risalnim peresom, ročno risalno pero, konjico risalnega šestila, vijačnik in puščico za mine. Vsi ti komadi so bili lepo vloženi v škatljico, kakršne rabi takšna garnitura. S to pomembno delovno zmago so delavci tovarne „Niko" dali dragocen prispevek k naši gospodarski osamosvojitvi.

Na isti dan je bil z lepo proslavitvijo odprt nov Dom igre in dela kovinarske zadruge „Niko". Dom je v vili, ki stoji na najlepšem kraju Železnikov, sredi lepega vrta in je nekdaj služil ugodju večkratnemu milijonarju Egerju. Danes pa se vzgajajo v njem naši najmlajši. Da dobijo prostori, ki služijo za igralnico, spalnico in jedilnico večjo pestrost in privlačnost, so vse stene opremljene s pravljičnimi slikami. V to delo sta mnogo truda vložila tovarišica Belhar Jožica in tov. Zupanc Jože, ki sta vse stene okrasila z risbami. To je šesta ustanova te vrste v našem okraju. Svečani otvoritvi so prisostvovali predstavniki okrajnega ljudskega odbora, kolektiva „Niko" in vseh množičnih organizacij. Uvodno besedo je imel tov. Šmid Matevž, nakar je bil podan kratek program, ki so ga izvajali pionirji iz 1. in 2. razreda. Zaključno besedo pa je imela tov. Kus-ova iz Kranja, ki je v svojem poročilu poudarila velik vzgojni pomen otroških domov igre in dela. Novi DID je velikega pomena za Železnike, ker bo omogočil številnim ženam, da se vključijo v proizvodnjo.

KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE V KRANJU

Kranj, 25. maja. — Na predvečer 58. rojstnega dne maršala Tita je bil v veliki dvorani Sindikalnega doma velik simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije, ki se ga je udeležilo mnogoštevilno občinstvo. Na sporedu so bile skladbe Weberja, Beethovena, Čajkovskega, Hrističa in Gotovca, ki jih je orkester pod spretnim vodstvom Bogo Leskovca z velikim uspehom odigral. Pred koncertom je govoril sekretar MK KPS tov. Brovč Andrej o maršalu Titu in njegovem delu za ustvaritev močne socialistične Jugoslavije.

Trdni smo, da nikdar tako

(Obisk gozdne frontne brigade na Koširjevem)

Da sem poet bi vam spesnil pesem o pomladi, da bi bil krajši uvod. Pa žal nisem, ker me je ukanila mladost za njo. Hudo, toda resnično. Pa kaj bi to!

Pomlad je bila, v tistem času, ko se vse življenje izliva v sončno pesem. Vzduh je bil poln cvetličnega vonja, ki dehti iz pisanih nedrij zemlje, topel in mehak. In v tem vzduhu, ki mi je opajal in vedril misli, da so bile vesele in radostne, sem stopal v ranem dopoldnevu po beli prašni cesti iz Škofje Loke v Zminec. Seveda sem bil namenjen še dalje, a do tam sem šel peš. Peš zato, ker v tem času nisem naletel na nobenega voznika, ki bi bil namenjen v to smer. Toda, ko sem bil za prvim ovinkom iz mesta, me je prijelo neizrečeno hrepenenje po uživanju mladega jutra, ko mi je obvisel pogled na pisano dolino Poljanščice, ki se je vsa kopala v zlatu sončnega kraljestva. Takrat sem doumel zakaj je Tavčar imel tako rad to svojo rodno grudo in sploh čemu se Poljanci tako težko ločijo od te doline, ki ni bogata ali je zato domače prijazna in lepa. V zadnji veliki domovinski vojni so to dokazali. Niso se vdali sovražnemu tujcu, ki jih je hotel z ognjem in mečem prisiliti na umik. Na klic Partije so odšli v bitke, udar na udar, dokler ne preženejo nasilneže iz svoje dežele. Punt je rastel vse bolj do končne zmage. Tako so se postavili v obrambo svojih domačij ponosni, nikdar ukročeni Poljanci, ki so jih Nemci takoj v začetku nakanili izseliti odtod neznano kam kot toliko drugih slovenskih ljudi. Ljubezen in privrženost materi zemlji, vera v moč Partije in hrepenenja po novem življenju je bila v njih tolikšna, da so očuvali svoje domačije, ki se spletajo med bregovi Poljanščice obrobljeno s hribi temno zelenih gozdov.

Na levo ob vodi dehte visoke senožeti, na desno nad cesto pa poganja mlada rast iz lepo zoranih ledin poljanskih kmetij.

V leskovju je ščinkovec neutrudno žgolel svojo pesem samici, dokler se mu ni približala, belin je letel nad poljskim cvetjem in naskakoval belico, nekje nedaleč v gozdu je dolbla žolna ob les, da nabere hrane za svoje mladiče.

Sonce je vse bolj pripekalo. Obšla me je prijetna utrujenost. Najraje bi se zleknil v visoko travo kraj ceste in se prepustil lagodju. Poslušal bi pesem hribov, tam je šumel gozd smrek in jelk v tajnem, nikdar mirujočem šepetanju.

Moram naprej — čas hiti. Grem na obisk frontne gozdne brigade, ki dela nekje v Koširjevih gozdovih, še daleč odtod.

V Zmincu naletim na voznika. Voz je bil črn od oglja, ki ga je odložil v vasi in zdaj se vrača prazen v smeri, kamor tudi vodi moja pot. Pobaram ga:

„Vam ne bom odveč"?

„I zakaj pa," smeje odvrne mož in mi pripravi sedež poleg sebe. Konj je vlekel počasi v breg, navzdol in po ravnem ga je voznik navadno pognal v tek. Midva pa sva se medtem razgovarjala o vsem. Koliko dnevno prevozi oglja, odkod in za koga. Bil je to žilav kmetič, dobrodušen in zgovoren. Dela za kmetijsko zadrugo.

„Vsak dan prepeljem dvakrat po tisoč kilogramov oglja iz Loga v mesto," je pravil.

„In zaslužek?"

„Kar dober. Po 600 din na dan" je odvrnil.

„Pa je vedno tako?"

„Za zdaj se ni bati. Zadružniki sedaj delajo oglje, da je dela dovolj. Potem pa bo spet prišlo kaj drugega." Vidim ga, kako je zadovoljen, odkar ga je najela zadruga. Poprej je bil le bajtar, zdaj je kupil konja in voz.

Pogovor je ušel tudi na težko preteklost.

„Težko je bilo, pa še kako težko", je globoko vzdihnil. „Glejte, prav tamle na tistem borovcu je viselo pet naših", je rekel in pokazal mesto ob cesti.

„Kako?" sem se začudil, ko nisem ugledal nobenega znamenja, razen obcestnega kamna, na katerem je pisalo 18 km.

„Bili so talci. Nemci so jih vzeli iz Škofje Loke ker so dan prej doživeli hud poraz od naših gošarjev.

Nisem več izpraševal in tudi mož je v nemi grozi molčal vse do Loga, kjer sva se razstala. Jaz na levo čez most Poljanščice, on dalje v vas.

Zavil sem mimo Stanovnikove žage

Naš izlet na otok Rab

Ženski pevski zbor SKUD-a „France Prešeren" iz Kranja je bil osnovan v januarju letošnjega leta. 60 članski zbor pod vodstvom tov. Liparja pridno vadi in se dvakrat tedensko pripravlja na razne nastope, s katerimi prenaša med naše preprosto kmečko prebivalstvo naše lepe narodne, borbene in umetne pesmi.

Pridno delo zasluži tudi razvedrilo. Tako smo se dogovorili, da napravimo v maju izlet na Rab. Ni ostalo samo pri besedah, z malo izjemo smo odšli skoro vsi.

Potovanje je prijetno minevalo, saj [illegible] petjem in šalami na drugo še mislili nismo. Na Reki bi morali nekje prenočiti, pa nam je kar prav prišel parnik v pristanišču, na katerega krov smo se vkrcali. Kar mimogrede je bila ura štiri, danilo se je že in ptiči v reških kostanjih so nam žgoleli v jutranji pozdrav.

Morje je bilo mirno, zato je bila vožnja s parnikom prijetna. Beli galebi so mirno plavali okrog ladje in se zopet in zopet spuščali na morsko gladino. Ogledovali smo si od daleč obrežje, mesteca in delfine, ki so se od časa do časa pokazali na morski površini.

Rab. Že od daleč smo ga pozdravili. To staro obmorsko mestece, nanešeno na skale kot lastovičje gnezdo je bilo cilj našega današnjega izleta. Hitro smo se izkrcali, odložili prtljago in kaj kmalu je bila vsa naša druščina ob morju. Kako ne, ko pa to ni vsak dan! Treba je bilo izkoristiti priliko, pravilno uporabiti proste ure. Ogledali smo si razne zanimivosti Raba, zvečer pa smo imeli koncert. Toplo smo bili pozdravljeni, mehke melodije slovenskih pesmi pa so ugajale tudi našim ljudem na jugu.

Tih večer je bil, daleč na morju so mežikali svetilniki, le palme in južno borovje je šelestelo v lahnem vetriču, med katerega so se zlivale tihe melodije naših pesmi.

Nekaj lepega so nam prikazali dijaki v Žireh

Ob zaključku šolskega leta sta nižja gimnazija in glasbena šola v Žireh priredili v soboto 27. t. m. dopoldne za mladino, zvečer za odrasle glasbeno akademijo, v nedeljo 28. maja pa javni telovadni nastop.

Kaj naj bi rekli o akademiji? Nekaj [illegible]estnega je bilo. Pevski koncerti pri nas [illegible] še tako priljubljeni, da bi jih ljudstvo [illegible]hvalilo, toda za to akademijo pa ne velja. Kot je v uvodnih besedah poudaril ravnatelj tov. Albin Završnik je ta prireditev odraz dela, v katerega so vlagali tako vzgojitelji kot dijaki sami ves svoj trud med letom. Prireditev je le bežen, eno dobro uro trajajoč pregled uspehov, do katerih se pride le z velikimi in požrtvovalnimi napori. V novi Jugoslaviji, je poudaril tov. ravnatelj, ima vsak ne le pravico, temveč tudi dolžnost izobraževati se. Zato tudi pri zaključni prireditvi sodelujejo prav vsi dijaki brez izjeme. Seveda niso vsi dobri pevci. Samo pevcev ozirema pevk od 10—14 let starosti je nastopilo 110. Vsi drugi pa so sodelovali v simboličnem prikazovanju obravnavane teme.

V prireditev je mnogo truda vložil profesorski zbor, zlasti ravnatelj sam tov. Završnik; zato ni čuda, da so dosegli tak uspeh, na katerega bi bilo lahko ponosno vsako mesto. Spored je takorekoč tekel brez odmora in je zahteval ne le mnogo dobrih pevcev in pevk, temveč tudi disciplino, točnost in izvežbanost. Režija te prireditve je bila svojstvena in samonikla, nikakršna kopija običajnih prireditev. Ne mogli bi govoriti o posameznih točkah, saj je bilo vse povezano v celoto. Ko je bilo prireditve konec, se ljudje niso mogli zavesti, da je minila in so nekaj časa kar obsedeli na mestih kot bi pričakovali, da bodo nastopajoči spet prišli na oder.

Nedeljski javni zaključni telovadni nastop tudi ni bil nekaj navadnega, temveč je bila v njem prikazana naša stvarnost s telovadnimi gibi. Nastop je predstavljal 3 dobe: staro Jugoslavijo, delo, počitek in zabavo; v drugem delu okupacijo in borbo in v tretjem delu novo Jugoslavijo v njenem delu za vzgojo in dvig človeka.

Obe prireditvi sta bili množično obiskani, kar sta nedvomno tudi zaslužili s svojo dobro pripravo.

Drama „SEDMORICA v KLETI" v priredbi IZUD „Ivan Regent"

Gorenja vas, 28. maja — Danes popoldne je dramatska družina IZUD-a „Ivan Regent" priredila na svojem odru dramo „Sedmorica v kleti" hrvatskega pisatelja Kolarja. To dramo je uprizorilo lani Prešernovo gledališče v Kranju, zato je tembolj razveseljivo dejstvo, da so se te silno težke drame lotili tudi naši dramatičarji na podeželju.

Vlogo Ivota — partizana je v lepi obliki in prepričevalno odigral tov. Peternel Polde, ki obvlada odrski prostor, vendar ga moti v vlogi governa napaka, katera se pa da z vežbanjem odpraviti. Marto je lepo podala tov. Mezekova, vendar pa mora vztrajati v svoji vlogi in se vživeti od pričetka do konca dejanja. Prav tako važne vloge kakor Kate, Knopfa, zastavnika, so bile nakazane vendar pa ne do konca in potankosti izdelane. Tudi ostale posamezne vloge bi bile desti bolje odigrane, če bi igralci obvladali tekst in jezik. Torej več pažnje za v nadalje je potrebno posvetiti znanju besedila, ker prišepetovanje zelo moti predstavo. Scena je bila v glavnem kar dobra, kar je predvsem zasluga požrtvovalnega dela tov. Klemenčiča. Družina, ki ima zanimanje za uprizoritev takih del mora imeti tudi dobrega režiserja, od katerega bo odvisna kvaliteta same igre, kar pri njih žal tokrat ni bilo. Želeti bi bilo, da tudi v tem skoraj uspejo.

V TEDNU MATERE IN OTROKA

NAŠE ŽENE NA OBISKU V ZALILOGU

V okviru Tedna matere in otroka so žene iz tovarne „Inteks" in organizacija AFŽ pri OLO v Kranju obiskale matere in deco v Zalilogu. Žene je spremljal SKUD „Tone Retelj", ki je tam pripravil lepo prireditev. Poleg tega pa so naše žene obdarile matere s čeveljčki in blagom, otročičke pa so pogostile s pecivom. Matere iz Zaliloga so bile našim ženam za obisk in obdaritev zelo hvaležne in so izjavile, da se bodo še bolj zagrizle v borbo za socialistično izgraditev naše vasi, saj vedo, da je to borba za pravično stvar — za stvar, ki bo nam vsem prinesla blagostanje.

PREGLED MATER IN OTROK V VOGLJAH

Poverjeništvo za Ljudsko zdravstvo pri OLO Kranj je v nedeljo 28. t. m. s svojo zdravniško ekipo obiskalo KLO Voglje. Ekipi, ki je bila sestavljena iz dveh zdravnikov, so pomagale tudi medicinske setre in tako uspešno zaključili svoje delo. V pisarni KLO-ja, kjer se je vršila ordinacija je bilo na ta dan uspešno pregledanih 269 otrok in mater. Poleg tega pa jih je spremljala lekarna, kjer so si pregledani lahko takoj nabavili zdravila. Ob tej priliki so nosečim materam in dojenčkom razdelili nekaj materiala MDF.

Da pa je pregled in celotno delo ekipe tako dobro uspelo, se je treba zahvaliti tudi AFŽ odboru, KLO in KDZ, ki so pravočasno in dobro pripravili vse potrebno za obisk te ekipe.

Poverjeništvo za ljudsko zdravstvo s svojim poverjenikom tov. Ribnikar Jankotom, je pravilno razumelo Teden matere in otroka, saj so si v svoj plan začrtali več takih obiskov po terenu in s tem bodo znatno pomagali na vasi našim najmlajšim in materam.

KAJ PA NAŠI PIONIRJI

Bliža se konec šolskega leta. Vesela razigranost je začasno izginila iz obrazov naših pionirjev. „Kaj jih teži?" se vprašuješ. Če pa pogledaš nekoliko po posameznih pionirskih odredih, boš ugotovil, da se vse marljivo uči, da bo v izpričevalih čim več odličnih ocen, ki bodo olepšale bodoče življenje naših najmlajših.

Pred nami je četrti junij — pionirski dan. Tudi za ta dan vlada povsod veliko zanimanje in navdušenje. Marljivo se pripravljajo predvsem fizkulturniki in ostali krožki, ki bodo nastopili. Pionirski dan mora biti odraz dela pionirskih odredov v tekočem letu. Na ta dan bodo pionirji tekmovali v fizkulturi — nastopili bodo recitatorji, dramatske skupine itd. Seveda bodo pionirji ob tej priliki tudi pogoščeni, najboljši pionirski odredi pa za svoje uspešno delo tudi nagrajeni. Veliko zanimanje za pionirski dan je predvsem v Železnikih, kjer bodo pionirji tekmovali v fizkulturi, teku v vreči, med dvema ognjema in podobno. Vsa požrtvovalnost se vidi tudi v Trebiji, Škofji Loki, Smledniku, Savodnju, na Jezerskem, v Žireh, Kranju, Tržiču Cerkljah, v Bukovici in drugod. V teh krajih se vidi, da je učiteljstvo vložilo vse sile, da bo ta dan res prikaz pionirskega dela med šolskim letom. Vse premalo pa je za ta dan zanimanja od strani ostalih organizacij. Da bi ta dan naših najmlajših bil res dan veselja je nujno, da nudijo vso pomoč učiteljstvu še ostale organizacije in na ta način pokažejo vso ljubezen do naših najmlajših.

Zavedajmo se, da vzgajamo mladi rod, ki nam bo porok srečne bodočnosti.

Kranj je dobil lepo študijsko knjižnico

Kranj, 25. maja. — V lepo urejenih prostorih Savnikove vile je bila danes dopoldne slovesna otvoritev prve študijske knjižnice v Kranju, združena s proslavo Titovega rojstnega dne. Svečanosti je prisostvoval zastopnik ministrstva za kulturo in znanost tov. prof. Košar, dalje poverjenik za prosveto našega okraja tov. Bavdek Dušan, prof. Bunc, zastopnik MK KPS in številni predstavniki množičnih organizacij.

Uvodne besede je spregovoril tovariš Bavdek in obenem pozdravil vse, ki so prisostvovali otvoritvi ter se jim zahvalil za udeležbo. Tov. Bavdek je poudaril, kolikega pomena za dvig naše kulture je otvoritev te knjižnice. Za njim je govoril tov. prof. Bunc, ki je podrobno nakazal naloge, ki jih bo imela ta knjižnica. Biti bo morala živ vir in žarišče vsega kulturno umetniškega delovanja, nuditi bo morala pomoč tako dijakom, kot strokovnjakom in inženirjem, novatorjem, racionalizatorjem itd. Nenehno se bo morala izpopolnjevati in nuditi pomoč vsem prosvetnim delavcem. Otvoritev te knjižnice je sicer skromni začetek, saj ima danes samo 2.268 knjig, od katerih bo treba še mnogim določiti vrednost. Veliko dela bo še in mnogo truda bo treba žrtvovati, da ji bomo ustvarili dozorele pogoje za nadaljnji razvoj in razcvit.

Otvoritev te knjižnice, ki je prav na rojstni dan maršala Tita našega velikega državnika borca in misleca, naj bo dokaz, da stopamo po poti, ki nam jo kažeta on in ves CK KPJ. Ta otvoritev je dokaz, da ga ljubimo in spoštujemo, ker izvajamo njegove misli ob kulturnem dvigu prebivalcev naše republike. S tem dokazujemo, da se borimo za petletko, za socializem in da nas nobena obrekovanja Informbiroja ne bodo odvrnila od naše pravične poti.

V imenu ministrstva za kulturo in znanost je tej otvoritvi prisrčno čestital tov. prof. Košar in želel mnogo uspehov v nadaljnjem izpopolnjevanju in dokončni ureditvi knjižnice.

Znanost je močnejša od orožja in s širjenjem te se bomo najuspešneje borili proti našim sovražnikom. Le na ta način nam je zagotovljena zmaga za našo sveto in pravično stvar.

---

po grapi navzgor. Pred mano se je odkrila lepa soteska, skozi katero divja brzi potok Sopat. Stisnjena ob potoku se vije kolovozna pot vse više in više. Bujno planinsko cvetje je rastlo ob vodi in po rebrih obeh hribov, ki sta bila obraščena z mlado hosto. Gozdno drevje je dajalo prijeten hlad, da nisem čutil pripeke, ko sem hitel navkreber. Vse dalje in dalje. Potok je postajal hrupeč; voda je delala na več mestih visoke slapove, da mi je korak nehote zastal. To je košček zemlje, kjer se najde še neobljudena krasota naše dežele.

Sonce je stalo že visoko, ko sem stopil iz soteske. Na levi domačija, ob njej stara mala hidrocentrala, ki pa je zdaj nerabna, ker je bila v vojni uničena. Pot se vzpne na holmc, sredi katerega stoji prijazna kmetija Golarjevih. Na visokem mlaju ponosno plapola slovenska zastava. Tu je bivališče naše gozdne frontne brigare, ki dela v Koširjevih gozdovih. Pred barako, zgrajeno pod kozolcem, pripravlja kuharica kosilo. Pomagata ji statističarka in bolničarka. Vse tri hite z delom.

„Kaj bo dobrega?" pozdravim in takoj dodam, „Je še daleč do delovišča?"

Dekleta radovedno za mah obstanejo z delom in že drobe:

„Kaj ste fante prišli obiskat", se smejo njih obrazi polni zdravja. „Niso daleč, pol ure odtod" in mi pokažejo v nasprotno smer, kjer se črne gosti smrekovi gozdovi.

„Za kosilo pa bodo danes imeli guljaž", doda kuharica, „toda pohitite, da jih dobite pri delu, kajti danes bodo preje končali."

Odhitel sem po bližnjici skozi gozd, ki je postajal vse bolj gost in teman. Tu začenja gozdno bogastvo, preje last vaškega skopuha Koširja, ki ga je pustil rasti brez vsakega skrbstva in nege. Tu je bilo že zdavnaj potrebno temeljito čiščenje. Ni redek slučaj, da se najdejo dve — tri visoke smreke skupaj zaraščene in polno „homusa" leži vsepovsod od prevelike zgoščenosti. Gozdna frontna brigada Poljancev zdaj izvršuje to koristno delo.

„D-ru-m . . . d-r-u-m . . ." čujem hrušč podiranja že od daleč. Tu pod Valterjem hribom je že polno podrtih smrek, ki so vse lepo oluščene. Tudi lubje je zloženo zraven. Na frontne brigadirje pa naletim šele na kraju imenovanem Polhovec.

Prnovec Julij je šofer, a zdaj je vodnik prve desetine. Ko ga povprašam kako in kaj pove: „Prve dni smo bili prvi, zdaj so nas ostali prekosili. Kaj hočete — ljudi mi manjka. Pa še ni padla končna beseda", pripoveduje samozavestno. „Ne vdamo se."

Višje gori od njih najdem druge. Vsi hite z delom lupljenja podrtih dreves. Prva dva brigadirja, ki sta prišla sem na delo, sta bila Tavčar Janez iz Žirov in Ziherl Anton, čevljar iz Škofje Loke. Pripovedujeta mi, da je bilo za prve prostovoljce zelo slabo preskrbljeno, predvsem glede prehrane. Tri dni so se skoraj hranili le od tega, kar so prinesli s seboj za priboljšek. Tako je tudi izostal pravi efekt dela in bi bili danes mnogo na boljšem s tem kot so. Pa so kljub temu vztrajali. Kot pravijo, se je ekonom tudi pozneje premalo zanimal za svoje delo, dokler ni bil končno odstavljen.

„Do sedaj smo bili vedno v tekmovanju med prvimi," pove visoki Tavčar komandir II. desetine, „Toda zdaj nas stiskajo ti-le — suhci" in pri tem pokaže na gomilo visokih oguljenih smrek majhnega premera.

„Moramo očistiti gozd te gostote", pojasnjuje stalni gozdni delavec, ki pomaga brigadi. „Fantje so kar dobri pri delu, le malo več discipline bi bilo potrebno", pove na koncu.

Brigada šteje 42 frontnih delavcev, ki so večidel obrtniki iz Poljanske doline. Razdeljeni so na 4 desetine, od katerih ima sedaj prehodno zastavico kot najboljša tretja desetina. Tja žal nisem dospel. Toda pri kosilu mi je mladi komandir Bertoncelj Gusti, električar iz Lajš zatrdil, da je desetina odločila, da zastavice ne prepusti več drugim. Morajo zmagati, so odločili. Cela brigada je sedaj v 22 dneh izvršila nad 1000 kubičnih metrov poseka lesa in za trdno upajo, da bodo ostalih 500 m^3 izvršili pred rokom ter tako izpolnili v celoti plan poseka v Koširjevih gozdovih. Vse v vsem so naši ljudje tudi na tem mestu kljub številnim težkočam in pomanjkljivostim ostali trdni in odločni v bitki za izpolnitev naloge, zaradi katere jih je Fronta poslala v gozdove.

Martel.

Drobne in važne vesti
OD VSEPOVSOD

Nova tovarna električnih žarnic v Zagrebu je začela izdelovati tudi 50 novih vrst specialnih žarnic.

Rudnik Senovo je ponovno osvojil prvo mesto med vsemi slovenskimi rudniki za prvo četrtletje 1950.

Z izvedbo predlogov naših racionalizatorjev je prihranjeno državi nad eno milijardo dinarjev.

V Titovem Velesu (Makedonija) je pred kratkim puščen v obrat največji in najmodernejši kombinat za predelavo svile.

V Belgiji je bil mednarodni natečaj opernih pevcev in so jugoslovanski pevci dobili vseh šest nagrad na tem tekmovanju.

180.000 oseb je danes brezposelnih v Avstriji.

Z osvoboditvijo otokov Čušan in Hainana ima vojska LR Kitajske odprto pot na Formozo zadnje oporišče Čankajšeka.

Trebijci na gostovanju v Brdih

V dneh 13. in 14. maja je gostovala kulturna skupina IZUD iz Trebije v Vipolžah — Brda. Igralci so uprizorili Finžgarjevo igro „Veriga" in progresivno komedijo Jožeta Kranjca „Detektiv Megla". Bratje Primorci so igralsko skupino izredno lepo sprejeli. Pionirji so poklonili gostom češenj in cvetja. Trebijci pa so prinesli pionirjem knjige, spominsko plaketo Trebijskih pionirjev in nogometno žogo.

Izredno so bili ljudje navdušeni s pevskim kvartetom, ki ga sestavljajo: učitelj Ziherl Janko, Gabrovec Beno, Slapar Niko ter industrijski delavec iz tovarne športnih čevljev Možina Lovro.

Gostovanje je bilo zelo uspešno. Trebijci so se seznanili z gostoljubjem naših svobodnih bratov Primorcev, s katerimi so navezali kulturne stike. 11. junija pa bodo Vipolžani vrnili obisk. V domu na Trebiji bodo uprizorili igro Mire Pucove „Svet brez sovraštva". Takrat bo Trebija in vsa njena okolica pozdravila prvi obisk svobodnih Primorcev iz prelepih Brd v Poljanski dolini.

Tedenska kronika

Spominski dnevi

Junija 1941 so bili boji gorenjskih partizanov z Nemci na Jelovici. Nemci so pričeli s preseljevanjem Slovencev.

1. junija 1944 Minerska enota Gorenjskega odreda iztiri vlak na progi Ljubljana—Jesenice med Javornikom in Žirovnico.

4. junija 1943. — Boji gorenjskih partizanov z napadajočimi Nemci pri Crngrobu.

Dežurna služba

4. junija ima službo pri soc. zavarovanju dr. Bežek Josip, tel. 353; lekarna — Centralna lekarna, Titov trg; trafika, Mačefat Ana, Koroška cesta.

Kino

Škofja Loka: od 2. do 4. junija ameriški film „Guliverjevo potovanje".

Tržič: 3. in 4. junija sovj. film „Pravlica o sibirski zemlji"; 7. do 11. junija ameriški film „Njen obraz".

Mali oglasi

Šivalni stroj z dolgim čolničkom dobro ohranjen poceni prodam. Naslov v upravi lista.

Kdor bi za dobo 9 let plačal v naprej stanarino, dobi stanovanje v Stražišču.
Česen Jernej — Stražišče 24

V petek 26. maja na trgu v Kranju vzetih 5 živilskih kart in dve udarniški na ime Polda Kodela, Klanc 95 proglašam za neveljavne.

Takoj kupim dobro ohranjen ženski šivalni stroj znamke „Singer" ali „Pfaf". Ponudbe na Siter Draga — Križe 59.

Preklicujem **za neveljavno** izgubljeno gospodinjsko nakaznico K 3 na ime Smrkolj Albin, Klanc.

Folklorna revija v Kranju je pokazala uspehe svojega dela

Folklorne skupine so se začele ustanavljati v našem okraju takoj po osvoboditvi. Zaradi pomanjkanja strokovnega vodstva pa so te skupine počasi zamrle. Šele leta 1948. so se začele prebujati v življenje, to pot z dokaj večjo samozavestjo. Se vedno pa se je čutilo pomanjkanje voditeljev, ki bi se resnično razumeli v tej umetniški panogi. Tudi pomanjkanje noš je močno oviralo širši razmah folklornim skupinam. V preteklem letu pa se je posrečilo nekaterim skupinam, da so se v tem pogledu osamosvojile in so pričele nastopati na naših odrih. Nekatere skupine so se izoblikovale prav v poslednjih mesecih.

Da spozna kvaliteto dela posameznih skupin, je okrajni odbor Ljudske prosvete izvedel v nedeljo dne 28. maja revijo, odnosno pregled folklornih skupin. Na odru v zgornji dvorani Sindikalnega doma je nastopilo večje število folklornih skupin, kar dokazuje, da so folklorni plesi zelo priljubljeni in da se je folklorna plesna umetnost razvila v mestu in na vasi.

Folklorna skupina KUD-a „Brata Križnar" iz Godešiča je nastopila z venčkom gorenjskih narodnih plesov. Skupina je pokazala precejšnjo mero uglajenosti, vendar še ni popolnoma dovršena. Preskrbeli so si že tudi narodne noše ter ima skupina vse pogoje, da se razvije v kvalitetno družino. SKUD „Tone Šifrer" iz Škofje Loke je nastopil trikrat. Prvič z vrsto srbskih narodnih plesov, drugič z vrsto hrvatskih plesov in na zaključku z belokranjskimi koli. Skupina je lepo opremljena z nošami in predstavlja najbolj izvežbano skupino. Morala pa bo svoje vrste razširiti ter pritegniti še nove ljudi k sodelovanju. SKUD „Stane Kovačič" iz tovarne „Iskra" Kranj je nastopil z venčkom srbskih narodnih plesov. Plesali so dokaj dobro, in bi bil uspeh še večji, če bi nastopili v primernih narodnih nošah. Prav tako je skupina SKUD-a „France Prešeren" iz Kranja nastopila brez narodnih noš, kar je zmanjšalo učinek njihovih šumadinskih plesov. MKUD „Stane Žagar" iz I. gim. v Kranju je nastopil z belokranjskimi plesi. Plesalci so dobro izvežbani, morajo pa si tudi oni nabaviti narodne noše, da bo njihova igra prišla bolj do veljave. SKUD „Ivan Cankar" iz Tržiča je nastopil z vrsto gorenjskih narodnih plesov. Skupina je precej številna, bolje bi pa bilo, če ne bi žene plesale moških vlog. Nastop je bil dovolj enoten in se vidi, da so prešli preko začetnih težav. MKUD „Srečnik Viktor" tekstilnega tehnikuma v Kranju je prav tako zaplesal venček gorenjskih narodnih plesov. Skupina je nastopala dovolj enotno.

Revija je pokazala, da vse nastopajoče skupine skušajo z resnim delom doseči dobro kvaliteto in da so že prešle preko najhujših začetnih težav in pomanjkljivosti. Pokazala je, da je v našem okraju že vrsta folklornih družin, ki morejo uspešno nastopati na odrih. Trenutno so najbolj v zadregi glede nabave narodnih noš. Posebno pa moramo priznati plesalcem veselje do folklornih plesov, kar je v prvi vrsti omogočilo dosedanji razmah folklornih skupin. Kljub nekaterim pomanjkljivostim, moremo smatrati prvo folklorno revijo v Kranju za uspešno.

FIZKULTURA IN ŠPORT

NOGOMET

KRIM (Ljublj.) : KOROTAN 0 : 2 (0 : 1)

Ljubljana, 28. maja. — Danes popoldne je bila na igrališču Krima odigrana prvenstvena nogometna tekma slovenske lige med domačim moštvom in Korotanom iz Kranja. Začetek tekme je pripadal Krimu, ki je igral precej surovo. Gostujoče moštvo pa se je prav kmalu znašlo na tujem terenu in predvedlo kombinacijsko lepo in požrtvovalno igro. To je rodilo uspeh v 30 min. prvega polčasa, ko je Ijačič v krasnem stilu zabil prvi gol, 1 : 0 za Korotan.

Drugi polčas: Moštvo Krima postaja vse bolj grobo in skuša na vsak način izravnati rezultat, kar jim pa ne uspe, ker so bili kranjčani v znatni terenski in tehnični premoči. Drugi gol za Korotan je dal Brezar v 20 min. drugega polčasa. Tekma se je končala z rezultatom 2 : 0 za Korotan. S to zmago je Korotan zasedel drugo mesto v lestvici z 16 točkami, kolikor jih ima vodeči Branik, ki pa ima boljšo razliko v golih.

Mladinska liga
KOROTAN : ODRED 4 : 1

SKOZI SITO IN REŠETO

ZAKAJ SO PRITOŽNE KNJIGE?

V delavsko uslužbenski restavraciji „Jelen" v Kranju so abonenti vsled zelo neokusno pripravljene večerje napisali v pritožno knjigo daljšo pritožbo, ki se je nanašala na kuharico okrajne menze. Kuharica, ko je v knjigi zagledala pritožbo, je list iztrgala in knjigo „zabrisala" po tleh. Iz tega se vidi, kako malomaren odnos imajo nekateri uslužbenci menz do abonentov, ki vlagajo vse sile za izgraditev socializma.

VEČ OBZIRNOSTI IN VLJUDNOSTI

Škofja Loka, 30. maja. — Zelo grob in samoheten je sprevodnik avtobusa, ki vozi iz Škofje Loke na škofjeloški kolodvor. V petek si ni mogel nihče kupiti karte, kdor ni imel drobiža za 3 din. Če bi imel sprevodnik le malo več obzirnosti, bi si ga lahko pripravil, saj je od postaje do Narodne banke komaj 4 m.

Pri izstopu je moral vsak potnik pokazati vozni listek. Zgodilo pa se je, da je neka tovarišica vozni listek v vrednosti 1 din izgubila, imela pa listek za 2 din, ki ga je hotela oddati. Sprevodnik jo je nahrulil, čeprav je dobro vedel, da brez vozovnice ne bi mogla vstopiti v avtobus. Plačati je morala 35 din kazni. Potrebno je, da bo sprevodnik v bodoče vljudnejši in obzirnejši

KDAJ BO ZAČEL VOZITI AVTOBUS DO ZALILOGA

Od lanske jeseni je prenehal redni avtobusni promet iz Škofje Loke do Zaliloga. Avtobus vozi le do Železnikov, kjer stanuje šofer, ki je določen za to progo, ker dalje kakor sam izjavlja, ne bo vozil. Prebivalci KLO Zalilog, Davča in Sorica pa se sprašujejo zakaj so oni zaradi šoferja prikrajšani za avtobusni promet, ki se je vseskozi doslej redno odvijal do Zaliloga. Saj imajo nekateri kar po 15 km peš, dokler pridejo do Železnikov. Ta stvar se mora v interesu naših delovnih ljudi čimprej urediti tako, da Zalilog dobi vezo s Škofjo Loko

PREPREČIMO VANDALIZEM

Pred nedavnim časom je bil objavljen v Gorenjskem glasu članek, ki se je nanašal na olepšavo ulic in hiš ter ureditev javnih nasadov v mestu Kranju.

Piscu navedenega članka so bile verjetno znane tudi težkoče, ki jih ima Uprava za komunalno gospodarstvo pri MLO Kranj v pomanjkanju organov, ki bi nadzirali posamezne javne naprave pred poškodbami raznih zlobnežev in brezobzirnežev. V dopolnitev tega članka navajamo sledeča dejstva:

Uprava za komunalno gospodarjenje MLO Kranj je izdala samo v zadnjem času nad 10.000 din za nabavo raznih drevesc in sadik za cvetlične nasade pred stanovanjsko naselbino na Hujah, v parku pred Sindikalnim domom in v trokotu med Partizansko, Gregorčičevo in Stritarjevo ulico.

Kako ceni javnost trud uprave, da obdrži sloves lepote mesta Kranja na dostojni višini, se vsak posameznik lahko prepriča sam na navedenih mestih. Vsajena drevesca, če niso odlomljena ali izruvana, so tako nagnjena, da jim je nadaljnja pravilna rast nemogoča. Enako je s cvetlicami. V kolikor si jih posamezni „ljubitelji" samovoljno ne prilastijo, venejo pohojene in pomandrane, ne da bi krasile okolico, kjer so vsajene. Vrtnarju, ki je vsajal v enem od navedenih nasadov cvetlice, je neznan „ljubitelj" cvetja v času, ko je šel vrtnar po nove sadike, poruval in odnesel.

Ker je vsa delovna sila zaposlena v proizvodnji in radi tega ni mogoče dobiti organov, ki bi varovali in nadzirali javne nasade, priporočamo vsem šolskim vodstvom, da ob priliki njihovih sestankov in predavanj vzgajajo svoje članstvo, dijake in učence, da pazijo na javne nasade in te zlonamerno ne kvarijo in uničujejo.

Enako naprošamo vse prebivalstvo mesta Kranja in okolice, da okrasijo okna svojih stanovanj s cvetlicami in redno čistijo prostore pred svojimi hišami in stanovanjskimi prostori.

Ponovne pojave navedenih nedostatkov bomo v bodoče javno ožigosali z imeni prekršiteljev.

KAJ JIH BRIGA, URA JE OSEM!

V Kranju imamo prehodno menzo za potujoče potnike, ki pa ima kaj čuden delovni čas, ki se nič ne ozira na vozni red vlakov. Tako n. pr. mora potnik, ki pride iz Ljubljane z večernim vlakom ob 19.56 ostati brez večerje, ker je menza na Majstrovem trgu v tem času že zaprta za abonente. Potrkaš na vrata in prosiš, da se ti odpro. Izza zavese na oknu se ti prikaže uslužbenka, ki ti z nemimi znaki da vedeti, da je že ura osem, in da po tem času ni več večerje. Kaj jih briga vozni red, oni se ravnajo po svojem, čeprav so prehodna menza za potnike.

Objave

RAZPIS

Ker je med našimi delovnimi ljudmi tudi večje število umetnikov, ki se bavijo z leposlovjem

razpisuje Okrajni odbor Ljudske prosvete sledeče nagrade:

za najboljšo delovno pesem din 500.—,
za kratek oderski prizorček din 1.500.—,
za dramsko delo din 3.000.—,
za povest din 5.000.—.

Delo mora ustrezati v idejnem in literarnem pogledu. Pravico do natečaja imajo samo prebivalci okraja Kranj. Ocenjevalno komisijo sestavlja Okrajni odbor Ljudske prosvete. Delo je predložiti do 15. septembra t. l.

Okrajni odbor Ljudske prosvete

POZIV INVALIDSKIM UPRAVIČENCEM

Do 20. junija naj brezpogojno dvignejo invalidnino vsi, ki jo prejemajo na invalidske izplačilne knjižice.

Po 20. juniju namreč preneha veljavnost teh knjižic in po tem datumu ne bo več mogoče nanje dvigniti zaostale invalidnine. Ker pa samo v mesecu januarju ni 2860 invalidskih upravičencev dvignilo invalidnine, pozivamo sedaj vse, ki imajo nedvignjene zneske, naj jih do 20. junija dvignejo pri poštnih izplačilnih blagajnah, da jim ne zapadejo.

Ministrstvo za socialno skrbstvo LRS
Invalidska uprava

DRŽAVNA GLASBENA ŠOLA V KRANJU

Vpisovanje gojencev za šolsko leto 1950/51 se vrši od 6. do vključno 12. junija 1950. Podrobnosti so razvidne iz šolske oglasne deske. Ravnateljstvo.

Planinsko in alpinistično društvo Jezersko sporoča, da bo otvoritev Češke koče na Ravneh v letošnji sezoni dne 4. junija.

Od tega datuma dalje bo cenjenim gostom mogoč vstop v kočo ob vsakem času in bo tudi polno oskrbovana. Opozarjamo pa vse turiste, kot ostale obiskovalce Kamniških planin, Jezerskega kota naj ne pozabijo vzeti s seboj svojih osebnih izkaznic.

Planinci, alpinisti ter vsi ljubitelji planin dobrodošli v naši sredi

Ljudska knjižnica in čitalnica Okrajnega sindikalnega sveta v Kranju na Titovem trgu, je odprta od 8. maja 1950 dalje vsak dan od 10.—11. in od 14. do 18. ure, razen v sobotah samo od 10. do 12. ure.

Otvoritev mestnega kopališča v Kranju bo 1. junija.

Uprava mestnega kopališča Kranj

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik: Telatko Marjan — Naslov uredništva in uprave: Kranj, Ljubljanska cesta 1/II — Tel. št. 475 — Izhaja vsak četrtek
Letna naročnina znaša 104 dinarjev — Štev. ček. položnice 611-90200-7 — Tiska Gorenjska tiskarna, Kranj 3/1 '9 50